

Lausunto

22.10.2020

VN/16724/2020

VN/16724/2020-STM-31

Valtiovarainministeriö

Lausunnonantajan lausunto

1. Näkemyksenne kotikunnan menettämistä ja kotikuntamerkin­nän poistamista koskevasta ehdotuksesta (kotikuntalain 7,9 ja 11 § sekä verotusmenettelylain 5 §)

Kotikuntalain 7 §:n 1 momentin mukaisen muuttajan ilmoitusvelvollisuutta koskeva säännöksen tarkentaminen parantaa väestötietojärjestelmään tallennettujen tietojen oikeellisuutta ja ajantasaisuutta. Kotikuntalain perusteella tehtyjen merkintöjen täsmällisyys on tärkeää sosiaali- ja terveyspalvelujen näkökulmasta. Kunnat ovat velvollisia järjestämään terveydenhuollon palveluja ja sairaanhoitoa kunnan asukkaille. Myös oikeus sosiaalihuollon palveluihin määräytyy useimmiten kotikunnan perusteella. Käytännössä potilaan tai asiakkaan kotikunta todetaan väestötietojärjestelmästä eikä kotikuntaa erikseen arvioida kunkin henkilön kohdalla, vaikka kotikuntamerkintä oikeudellisesti ei sido kuntaa.

Asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa annetun lain (16/2019, AspSotuL) mukaan EU-alueen ulkopuolelta Suomeen tulevien henkilöiden Suomessa asumista arvioidaan sen mukaan, mitä säädetään kotikuntalain 4 §:n mukaan ulkomailta tulleen henkilön ja kotikunnan määräytymisestä. Asumista ratkaistaessa kotikuntamerkin­nällä on tällöin ohjaava vaikutus. Tämä koskee myös Suomesta muuttoa, jollei kyse ole AspSotuL:n 11—13 §:ssä tarkoitetuista tilanteista, joissa ulkomailla oleskelusta huolimatta henkilö säilyttää Suomessa asuvan henkilön aseman sosiaaliturvaetuksien suhteen.

2. Näkemyksenne kotikunnan saamisedellytysten tarkentamista koskevasta ehdotuksesta (kotikuntalain 4 §)

Kotikuntalain 4 pykälään ehdotetut informatiiviset viittaukset EU:n maahanmuuttodirektiivien mukaisiin oleskelulupiin sekä Ison-Britannian ja yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä tehdyn sopimuksen mukaisen oleskeluoikeuden perusteella annettuun oleskelukorttiin ajantasaistavat ja täsmentävät laillisen oleskelun vaatimuksen sisältöä kotikunnan määräytymisen edellytyksenä. Samoin sellaisten kolmansien maiden kansalaisten asema, jotka ovat EU-kansalaisen perheenjäseniä, täsmentyisi kotikuntamerkintöjen osalta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi

3. Näkemyksenne edunvalvojan tekemää muuttoilmoitusta koskevasta ehdotuksesta (kotikuntalain 7 ja 11 §)

4. Esitysluonnoksessa on kuvattu lakiehdotusten keskeiset vaikutukset. Miltä osin vaikutusten arviointia olisi korjattava, tarkennettava tai täydennettävä?

5. Muut kommentit esitysluonnoksesta

6. Kotikuntalain muutostarpeita keväällä 2020 selvittänyt hanketyöryhmä ehdotti kotikuntalain kokonaisuudistuksen tekemistä. Pidätkö sellaista tarpeellisenä ja jos pidätte, millaisia asioita uudistuksessa tulisi mielestänne erityisesti ottaa huomioon?

Kotikuntalain 4 §:n 3 momentin säännöstä Suomessa sijaitsevan kansainvälisen järjestön palveluksessa oleviin henkilöihin ja heidän mukana seuraaviin perheenjäseniinsä tulisi selvittää ja tarkentaa säännöstä. Oikeusvarmuus edellyttäisi, ettei säännöksen soveltaminen olisi yksinomaan oikeuskäytännön varassa.

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi